

DELBÁCSKA

Budape.

Magyar Nemzet: M.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ulica 30. szám. I. emelet. Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőny cím: „Délbácska” Novisad. Póstatakarék-pénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1928. augusztus 31

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Örök kísértet

A jugoszláviai magyar kisebbség azt hitte, hogy már meghalt az a szellem, amely valósággal kinpaddá morzsolta az iskolákat a beiratkozás alkalmával magyar szülő és gyermek részére egyaránt. Pribicevics Szvetozár a hirhedt névvegyelemzés apja már régen eltűnt a közoktatásügyi minisztérium éléről, de szelleme még sokáig ott élt és megkeserítette életünket. Végre, mintha a tanügyek legfőbb intézői is belátták volna a névvegyelemzés barbár voltát, amely a személyes szabadság megcsufolásával olyan iskolákba kényszerítette a szegény magyar gyermekeket, amelyeknek nyelve teljesen ismeretlen volt előtük és így nem is haladhattak elő tanuláskorukban és erre rendelet jelent meg, amely megszüntette ezt a közép-kori intézkedést.

Nagyon korai volt azonban azoknak az öröme, akik azt hitték, hogy ezzel a rendelettel meg is szűnt a névvegyelemzés. A rendelet ugyan megjelent, a kilenc éves szellem azonban annyira beidegződött a rendszerbe, hogy azt onnan kiirtani nagyon nehéz volt, sőt talán még máig sem lehetett kiirtani. Még ma is előfordul, hogy „jóakaratu” igazgatók igyekeznek nyomást gyakorolni a szülőkre, hogy gyermekeiket ne a magyar, hanem más iskolákba irassák éppen a névvegyelemzés alapján. Ez az örök kísértet mintha lidércnyomásként nehezedne magyar életünkre, amelytől sohasem tudunk szabadulni és amely megrontja nappalunkat, éjjelünket, felriaszt nyugodt álmunkból és nem engedi meg, hogy nyugalmas békességben éljük át napjainkat.

Számos intézkedés történt már a névvegyelemzés megszüntetése érdekében. Rendeletek is jelentek meg, amelyek után az ország magyar népe biztosan gondolhatta, hogy most már vége van a megpróbáltatásoknak és gyermekei nyugodtan tanulhatnak magyar iskolákban, bármilyen hangzású nevük is legyen. A jóhiszeműek tévedtek. A rendeletek ugyan megjelentek, de úgy, hogy az ember úgy is érthette, meg így is. Egészen természetes, hogy a legtöbb iskolaigazgató nem úgy értelmezte amint ezt a magyarság értelmezte és továbbra is számukra idegen iskolákba kényszerítették a magyar gyermekeket. A magyar panasz, a magyar fájdalom, de a kétségbeesés is, tehát nem szűnhettek még mindig meg. Nem hiszük, hogy mindebből az államnak csak a legcsekélyebb haszna is lett volna. Sőt, ezek az urak, akik erővel akartak nacionalizálni, igen nagy veszedelmet jelentettek az államra nézve. Most Grol Milán közoktatásügyi miniszter adott ki egy újabb rendeletet, amely állítólag alkalmas arra, hogy végleg megszüntesse a névvegyelemzést. A rendelet azonban — Novisádra legalább — még nem érkezett meg és így nagyon is kell tartanunk tőle, hogy a novisádi iskolák igazgatói már csak az iratkozások után kapják majd meg a rendeletet, akkor pedig már késő lesz, mert azt a magyar gyereket, akit egyszer idegen iskolába kényszerítettek, azt soha többé nem engedik magyar iskolába és így a rendelet már későn fog jönni.

A radikális párt főbizottsága közeledést akar létrehozni Beograd és Zagreb között

A miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál - Az SHS kormány osatlakozott a Kellogg paktumhoz - A rendőrség házkutatásokat tartott Beogradban, ahol nagyszabású kommunista propagandát lepleztek le

Beogradból jelentik: A politikai körök figyelme kizárólag a parasztdemokrata koalíció tegnapi ülése felé fordult, amelyen mint jelentették, a horvát parasztpárt és a független demokraták együttes akciójáról és az alkotmány revíziójáról döntenek. Beográdi politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a parasztdemokrata koalíció belül olyan kérdések merülnek fel, amelyek feltétlen ellentétekre vezetnek. Ezek az ellentétek elsősorban a horvát parasztpárt elzárkózó magatartása miatt fognak kiobbanni, amely egyáltalán nem egyeztethető össze a független demokraták programjával.

A független demokrata párt ugyanis kizárólag az alkotmányrevízió kérdésében hajlandó koncesszióra, nem támogatja azonban a horvát parasztpárt föderációs törekvéseit. Ez most az egyedüli remény, amely a kormánypártot megerősíti abban a hitében, hogy a parasztdemokrata koalíció belül kenyérrésre kerül a sor.

Petrovics Nasztáz szerepe

Élénk figyelmet keltett az a tegnapi híre, hogy a független demokratapárt néhány exponált tagja ismételten bizalmas tanácskozást folytatott Petrovics Nasztázzal. Tegnap délelőtt dr. Kosztics Milán és Popovics Szvetiszláv független demokratapárti képviselők hosszabb értekezletet folytattak Petrovics Nasztázzal Zemunban. Ez alkalommal bizonyos megállapodások történtek, a parasztdemokrata koalíció és a radikális párt főbizottsága között létesítendő közeledést illetően.

Az a vélemény alakult ki, hogy a radikális főbizottság egyedül alkalmas arra, hogy közeledést hozzon létre Beograd és Zagreb között. Ismeretes ugyanis, hogy éppen a főbizottság tagjai voltak azok, akik sohasem helyeselték a Vukicevics kormány szerintük erőszakos politikáját. Most is bizonyos szimpátiát éreznek a horvátok iránt, Petrovics Nasztáz pedig a legalkalmasabb személy arra, hogy a közeledés útját egyengesse a két ellentétes tábor között. Petrovics Nasztáz egyébként nem nyilatkozott a tárgyalások állásáról, csupán annyit mondott, hogy a megegyezés a legjobb úton halad a megvalósulás felé.

Korosec Blédben

Korosec Antun miniszterelnök tegnap kihallgatáson volt Őfelségénél és jelentést tett arról, hogy a jugoszláv kormány aláírja a Kellogg-féle háború ellenes paktumot. A miniszterelnököt mára várják vissza Beogradba.

Hadzsics hadügyminiszter Blédben

Tegnap este 7 órakor Hadzsics hadügy-

miniszter Blédbe utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a királynál.

A kormány jegyzéke az amerikai követ felszólítására

Sumenkovics Ilija belügyminiszterhelyettes tegnap nyújtotta át az SHS kormány jegyzékét az amerikai követ felszólítására, hogy a jugoszláv kormány is csatlakozzék a Kellogg paktumhoz.

A jegyzék haugoztatja, hogy az S. H. S. kormány legélénkebb szimpátiával viseltetik a Kellogg-féle paktummal szemben, amely a világbékét van hivatva biztosítani. A kormány örömet fejez ki, hogy abban a helyzetben van, hogy csatlakozhat a Kellogg-féle paktumhoz, amely minden tekintetben megfelel a kormány intencióinak. A jugoszláv kormány egyébként teljesen egyetért azzal, hogy minden államnak joga van megvédeni a saját területét, ha megtámadják s hogy szabadon választhat azokban az eszközökben, amelyeket a béke megszögőivel szemben igénybe vehet.

A beográdi rendőrség nagyszabású kommunista akciót leplezett le

A beográdi rendőrség tegnap reggel 6 órakor közel ötven helyen tartott házkutatást. Az eddigi értesülések szerint

nagyszabású kommunista akcióról van szó

amely az egész országra kiterjed. A rendőrség a házkutatás alkalmával rengeteg röpiratot, levelezést és kommunista tartalmu nyomtatványt foglalt le, amelyet az Uprava Gradabae szállított be. A délután folyamán

számos letartóztatás történt.

Acsimovics, a politikai rendőrség főnöke délután hosszabb kihallgatáson jelent meg a külügyminiszternél, akinek jelentést tett a kommunista propadandáról. A rendőrség egyébként nem adott ki hivatalos jelentést a házkutatásról. Tegnap este az a hír terjedt el, hogy

a mai nap folyamán újabb letartóztatásokra kerül a sor.

Ivanics Vlajko dr. beográdi ügyvéd tegnap ismételten interveniált a rendőrségnél a foglyok szabadonbocsátása érdekében, de a közvetítés nem járt eredménnyel.

I. Zogu király és nem Szkenderbég

Achmed Zogu a koronázás alkalmával nem III. Szkenderbég, hanem az I. Zogu király nevet fogja felvenni. Az olasz kormány már beleegyezett a koronázásba, mely néhány napon belül meg fog történni.

Türhetetlen a drágaság a noviszádi piacon

A szárazság következtében minden elpusztul - Miért drágult a zsir és a sertéshús? - A sertéshizlalók a magas kukoricaárak miatt emelték fel az árakat, de állítólag így is ráfizetnek

A drágaság amely ugylátszik általános jellegű szimptomává válik, egyre veszedelmesebb mértékben növekszik. A háziasszonyok kétségbeesve panaszkodnak a horribilis piaci árakra, amelyek csaknem lehetetlenné teszik a bevásárlást.

Az indokolatlanul ránknehezedett drágaságot a különböző érdekeltségek a legválogatottabb okokkal próbálják alátámasztani, bár tudvalevő, hogy az idén igen jó termés volt mindenütt és ezek után előráncigált okok nem tudják elfogadtatni a publikummal a drágaságot. A legfeltűnőbb a zsirdrágulás, amely szinte rohamos tempóban növekszik. Az, hogy tengeri hiány van, nem lehet ok, mert ettől csak a késő őszi sertésnek kellett volna megdrágulni. Így tehát a közönség körében egyre inkább befészkelte magát a gyanakvás, hogy itt spekulációs manőverrel állunk szemben és sajnos, ennek a spekulációnak a hadmozdulatait a közönség a saját bőrén érzi.

A „Délbácska” munkafarsa tegnap felkereste egy előkelő noviszádi hentesüzlet tulajdonosát, aki a zsirdrágulással kapcsolatban a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Csakugyan igaz, hogy

nem a jelenlegi rossz kukoricatermés okozza a zsir és a disznóhús drágulását.

A rossz termés nincs semmiféle okozati összefüggésben a jelenlegi árakkal, mert hiszen az új kukoricából még nem is etetik a disznókat. A drágulás oka kizárólag a tavalyi kukorica drágulása, mely május hónapban kezdődött.

Amíg ugyanis még a kora tavasszal 120 dinárt fizettünk a tengeriért, májusban az ára váratlanul 300 dinárra szökött fel. Már most ha tekintetbe vesszük, hogy a disznó kilóját élsúlyban 13 dinárral árulták, az etetés alatt pedig a disznó 100 kiló kukoricától legfeljebb 18 kilóval hizott, akkor a disznóhizlaló a kukoricáért fizetett 300 dinárral szemben 234 dinárt hozott ki az etetés után, vagyis

egy-egy hizónál 66 dinárt fizetett rá.

Ilyen körülmények között érthető, hogy a sertés ára élsúlyban 17 dinárra szökött fel, vagyis a disznóhizlaló kénytelen volt, nehogy további veszteségek érjék, kiegyenlíteni a kukorica és a disznó ára között mutatkozó diferenciát. Ezzel magyarázható, hogy a jelenlegi élsúly árak mellett a zsir négy dinárral drágább, vagyis ugyanannyival, mint az előbbeni és a mostani élsúlyárak közötti különbség. A zsir ára ezidőszent 26 dinár, a disznóhúsé 26, 24 és 20 dinár, a szalonnáé 24 dinár.

A tisztességes disznókereskedő és hentesmester a jelenlegi körülmények

Noviszádon névvegyelemeznek

A polgári leányiskolában még mindig pribicsevicsi szellem uralkodik
A noviszádi tanfelügyelő nem kapta meg a közoktatásügyi miniszter új rendeletét

Tegnap kezdődtek meg a beiratkozások a polgári leányiskolában és ezzel kapcsolatosan megkezdődött a magyar szülők és magyar gyermekek kálvária járása. A polgári leányiskolában még mindig névvegyelemeznek és nem akarják a magyar osztályba beírni az idegen hangzású névvel rendelkező gyermekeket. Ugy látszik ez azonban csak jámbor kísérletezés, mert a tegnapi beiratkozásnál

néhányan erőlyesen jelleptek és követelték, hogy gyermekeiket vegyék fel a magyar osztályba, ezeket fel is vették. Voltak azonban, akik nem mertek erőlyesen jellepni és ezek nem kerültek magyar osztályba.

között nem adhatja olcsóbban az árut, de addig, amíg az árak a jelenlegi keretek között mozognak, nem is emelheti fel indokolatlanul az árakat.

Mindazok tehát, akik ezidőszent 26 dinárnál magasabb árakat követelnek közönséges spekulánsok, akik a közönség bőrével spekulálnak. Kamenicán állítólag 30 dinárt kérnek a zsir kilójáért. Ez az ár teljesen indokolatlan s csak a spekuláció érdekeit szolgálja.

— Mi sem természetesebb, hogy a zsir-piacon esetleg további áremelkedések várhatók. Ez attól függ, vajon tényleg teljes csődött mondott a kukoricatermés, mert takarmányhiány esetén a gyenge kínálat következtében a kukorica további áremelkedése valószínű.

Érdekes egyébként, hogy a bécsi, budapesti és prágai piacokon is állandóan felfelé tendálnak az árak, úgy hogy a noviszádi árdrágulás nem elszigetelt jelenség. Másik érdekes oka a zsirdrágulásnak az, hogy a sertéshizlaláshoz szükséges korpá és aránytalanul drágult a buzához viszonyítva. A korpát a vidéki malmok ugyanolyan áron adják, mint ahogy a buzát vásárolják. Ez a furcsa jelenség eddig még soha elő nem fordult.

A zsirral párhuzamosan óriási mértékben drágult a zöldségpiac is. Kivételt képez egyedül a paradicsom, amelynek nem árt a szárazság és amelyben óriási termés van. A piacon már 1 dinárral árulják a silányabb minőséget, míg a jó érett befőzni való paradicsom 2 dinárért kapható az összes piacokon. Amitől tehát tartani lehetett, nem következett be, mert a nagy szárazság, egyáltalában nem befolyásolta a paradicsom árát. Ezzel szemben nagy mértékben megdrágult a szárazbab, a káposzta és burgonya. A bab például kétszer olyan drága, mint tavaly volt. Ha a termés nem lesz kielégítő és az árak túl magasak lesznek, külföldi import válik majd szükségessé.

A legérdekesebb, hogy a tojás is megdrágult, bár ez egyáltalában nincs összefüggésben a szárazsággal. A friss tojás ára másfél dinár, a ládatojásé 1 dinár 20 para, míg tavaly ilyenkor a legszebb tojást 1 dinárral árulták darabját. A drágaság oka állítólag az, hogy a közönség

Nagyboldogasszony és Kiszszony napja között elrakja a tojást

s ezáltal elvonja az árut a piactól.

A baromfi ára meglehetősen szolid keretek között mozog mennyiben a sütni való csirke párja 30—35 dinárért, a rántani való 25 dinárért kapható. Egyébként csaknem minden szükségesleti cikk horribilis áremelkedést mutat fel s az árusok mindezért csak a szárazságot okolják.

— Eddig még nem kaptam semmiféle rendeletet — hangzott a válasz — hanem a beiratást az 1927 novemberében kiadott rendelet alapján intézzük. E rendelet szerint a gyermekeket a szülők, illetve az apa anyanyelve szerint osztják be az iskolákba. Együttal utasítottam az iskolák igazgatóit, ha valamely szülőnek panasza van a beiratkozás alkalmával, azt közöljék velem írásban.

Petrovics Gyoka tanfelügyelő nyilatkozatából az a legfontosabb, hogy Grol Milán közoktatásügyi miniszternek a névvegyelemzést rendelete még nem érkezett meg Noviszádra és így Noviszádon még mindig nincs rend a beiratkozások alkalmával.

A noviszádi ügyészség fogházába szállították a becskerekai pénzhamisítókat

A vizsgálóbíró pénteken fogja kihallgatni a gyanúsítottakat

A napokban nagy feltűnést keltett az a letartóztatás, amelyet a nagyikindai rendőrség fogantatosított s amely alkalommal Reislér Lajos dr. állítólagos újságíró Leichinger Feodor kereskedő és Leichinger Oszkár tőzsdeügynök pénzhamisítás gyanúja miatt kerültek rendőrkézre. A letartóztatás abban a pillanatban történt, amikor Reislér dr. és Leichinger

hamis százdinárosokat igyekeztek forgalomba hozni.

Időközben a becskerekai rendőrség is megállapította, hogy a társaság, amely állandóan Becskereken tartózkodik, egy külvárosi ház pincéjében százdinárosokat hamisított. Ugyanakkor amikor a becskerekai rendőrség erről tudomást szerzett, a pénzhamisítók Kikindán tartózkodtak, ahol egy csomó százdináros bankjegyet próbáltak forgalomba hozni. Több darabot sikerült is elhelyezni, egy kereskedő azonban gyanút fogott és a rendőrségre sietett, amely a pénzhamisítókat a rendőri fogdába szállította.

Miután pénzhamisítási ügyekben kizárólag a noviszádi törvényszék illetékes, Reislér Lajos dr.-t, Leichinger Feodort és Leichinger Oszkárt tegnap

erős csendőrségi jendezettel a noviszádi ügyészség fogházába szállították be.

Reislér Lajos dr. előlétele igen viharos multu. Egy ideig mint „szerkesztő” szerepelt, majd különböző gyanus üzletekkel foglalkozott, amelyek jogtalan anyagi haszonhoz juttatták. Amikor azonban az összes pénzforrások kiapadtak, Reislér Lajos pénzhamisítással kezdett foglalkozni, amelybe belevonta a Leichinger testvéreket is. A rendőrség egyébként azt hiszi, hogy Reislér doktor diplomája is hamis s így az ügyészség ebben az irányban is lefolytatja a nyomozást

A vizsgálóbíró ma fogja kihallgatni a pénzhamisítókat s egyben határozatot hoz letartóztatásukra vonatkozólag is.

Megtalálták Sető Katalin holttestét

A Dunaparton gyakorlatozó katonák húzták ki a vízből

Tegnap reggel a Dunaparton gyakorlatozó katonák egy hullára lettek figyelmesek, mely a Duna közepén uszott. Három katonánakba ült és sikerült is a hullát partra vontatni. Időközben rendőri bizottság jelent meg a helyszínen, amely megállapította, hogy a vízből kihuzott női hulla Pető Katalin holtteste.

Pető Katalin mint megirtuk, hétfőn délután két gyermekével együtt öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott, miután hatusz-tendős fiugyermekének fejét a partmenti sziklán összezuza. A kisfiu holttestét eddig nem találták meg.

A Kiszácsi uton motorkerékpárjáról lezuhant és a helyszínen szörnyethalt egy noviszádi fiatalember, akinek tegnap lett volna az esküvője

A motorkerékpár a járda széléhez ütődött és felborult, a fiatalember egy villanyoszlophoz sodródott s koponyaalapi törést szenvedett

Halálos kimenetelű katasztrófa történt szerdán este a Kiszácsi uton, amelynek áldozata Raseta Andrija 24 éves noviszádi kegyeskereskedő, a Kereskedőifjak egyesületének titkára és az egyik ifjusági szervezet agilis tagja.

Raseta Andrija hét évig állott alkalmazásban a Gyukics Testvérek Mileticseva uccai kegyeskereskedésében, ahol igen jóvaló és megbízható segédnek bizonyult. A fiatalember néhány hónappal ezelőtt kilépett eddigi alkalmazásából és a Kralja Petra ucca 18. sz. házban önálló üzletet nyitott, amely meglehetősen jól indult. A napokban Raseta egy Harley-Davidson motorkerékpárt vásárolt, amellyel időnként vidéki üzletfeleit látogatta meg.

Szerdán este a fiatal kereskedő egyik noviszádi üzletfelét akarta meglátogatni s motorkerékpárjával a Kiszácsi ut felé robogott. Amikor a Buza térről a Kiszácsi utra befordult teljes sebességre állította be a gépet, amely vadul száguldott végig az uttesten. A tizenhatos számú ház előtt a kereskedő egyik hölgyismerősét pillantotta meg s miközben köszönni készült a hölgynek, egyik kezével

eleresztette az örült sebességgel vágató kerékpár kormányát.

A következő pillanatban a kerékpár a járda szegélykövéhez ütődött s felborult, Raseta magas ívben repült ki ülőhelyéből

s teljes erővel a járda szélén álló villanyoszlophoz sodródott.

A fiatalember olyan szerencsétlenül esett, hogy koponyaalapi törést szenvedett s élettelenül terült el a földön. Járókelők siettek segítségére, akik a rendőrséget is értesítették a balesetről, ahonnan Vilovac Milán rendőrkapitány szállt ki a helyszínre. A tisztiorvos azonnal a kórházba szállította a szerencsétlen embert, aki azonban

utközben, anélkül hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

A tragikus körülmények között szerencsétlenül járt kereskedő jegyben járt Tankosics Olga noviszádi úrléánnyal, akivel éppen tegnap lett volna az esküvője. Raseta menyasszonya a kiállott izgalmak következtében ágyának esett. A borzalmas katasztrófa osztatlan részvételt keltett a városban.

Borzalmaszivatar vonult el Noviszád fölött

Ézizetek óta nem volt ilyen makacs szárazság és hőség az országban

Napok óta ismét olyan a kánikula országsszerte, amilyenre évtizedek óta nem volt példa. Az emberek eltikkadva, düledezve járnak az uccán s szinte babonás borzalommal tekintenek a felhőtlen égre, ahonnan a nap sugarai pokoli tüzzel árasztják el az izzó katlanhoz hasonló várost.

Mintha csak julius elején tartanánk, az emberek ismét tömegesen meghoranják a dunai fürdőket és a strandot.

A meteorologiai intézet sem tud vigasztalást nyújtani az izzadó embereknek. Napok óta lessük a petrovaradini jelentéseket, amelyek újabb és újabb hőemelkedésről számolnak be. Egyelőre még szó sincs lehülésről, legfeljebb helyi zivatarokról, amelyek azonban szinte következetes türelemmel elkerülték a várost.

Tartós, bőséges esőre lenne szükség, még pedig a legrövidebb időn belül, hogy el ne pusztuljon az is, ami még megmaradt.

Augusztusban alig volt csapadék s ami volt az is teljesen jelentéktelen a mezőgazdasági termények feljavitására. A tengerinek ugylátszik már semmi sem használ, a rétek is teljesen kiszáradtak a kánikulában s legújabbban teljesen elszáradt a burgonya is.

Ugyanilyen a helyzet Magyarországon is, ahol, mint tegnap jelentettük, a talaj meglevő kevés nedvessége is elpárolgott már a szárazságban, ez késlelteti az őszi talajmunkát.

Tegnap este 6 órakor hatalmas zivatar vonult el Noviszád fölött

Tegnap este 6 órakor

hatalmas vihar és felhőszakadás vonult el Noviszád fölött,

amely végre meghozta a várva-várt enyhülést. Már a késő délutáni órákban felhők gyülekeztek az égen s csakhamar olyan fullasztóvá

kálatokat, a takarmányinség is feltartóztathatatlannul közeledik, aminek az lesz a következménye, hogy tavasszal nem lesz jószág a gazdák udvarán, mert kénytelenek lesznek piacra dobni állatállományukat, hogy a megmaradt jószágnak takarmányt vásároljanak.

A feltűnő szárazság a Bácska egész területén óriási károkat okozott a kapás-növényekben. A tengeri mellett a répa és a bab is csaknem teljesen elpusztul. A gazdák szertint mindez

újabb drágaságot fog előidézni.

A helyzet talán még a Dunántulon a legjobb, ahol az utóbbi időben háromszor is volt kielégítő csapadék, ezzel szemben a Tiszavidéken a szárazság már eddig is erős pusztítást végzett. Jó, kiadós eső azonban talán még mindig segíthetne valamit a megromlott terméskilátásokon.

Óriási hőségről érkeznek hírek Délszerbiából és Horvátországból is. Szkoplyén tegnap 41 fokot mutatott a hőmérő árnyékban. Horvátországban mindenütt trópusi kánikula tombol. A szlovéniai hegyek között valamivel enyhébb a hőség, mindamellett Ljubljanában is 36 fokot mutatott a hőmérő.

A berlini meteorologiai intézet

szeptemberre is tartós szárazságot és hőséget jósol,

amelyet csak időnként szakít meg egy-egy záporosó vagy zivatar. A meteorologusok szerint a hőség valószínűleg október elejéig fog tartani.

vált a levegő, hogy az emberek szinte támo-lyogva jártak az uccán.

Este 6 órakor azután megindult az eső, óriási vihar és zivatar kíséretében. Valóságos felhőszakadás zúdult a városra, az uccákat pedig néhány másodpercen belül

beláthatatlan víztömegek borították el.

A ciklonszerű vihar olyan erővel tombolt, hogy

cégtáblákat sodort le az üzletekről és cserepeket a háztetőkről.

A város periferiáján és a Darányi telepen fákat csavart ki tövestől a vihar s nagy pusztításokat végzett a városi parkokban is. A hatalmas esőzés következtében a Zemljana Csuprije ucca, a Futaki uccai vámház előtti tér, a Magyar ucca vége és a Mátyás király ucca közepe a szó szoros értelmében víz alá került. A postaigazgatóság előtt olyan hatalmas víztömegek gyűltek össze, hogy a közlekedés negyedórára megakadt. A Kamenica ucca végénél, az új házsoroknál és a Darányi telepen lábmagasságnyira állt a víz.

A postaigazgatóság pincéjébe és több souterrain lakásba behatolt a víz, úgy, hogy a tűzoltóságnak kellett kivonulni a víztömegek kiszivattyuzására.

A zivatar kitörése pillanatában

a postaigazgatóság kikapcsoltatta a noviszádi telefonvezetékét.

Kikapcsolták a villanyáramot

Tegnap délután 6 órakor a noviszádi villamossági r. t. kikapcsolta a Futaki uton és a belvárosban a villanyáramot. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a vihar következtében rengeteg sok fagaly zuhant a primer vezetékre, miáltal rövidzárlat keletkezett.

Karlovciban és a petrovaradini majorban tegnap este 11 óráig nem volt világítás, mert a vihar következtében rengeteg sok fagaly esett a vezetékre, miáltal földzárlat keletkezett. A villanytelep alkalmazottai a késő éjjeli órákban fogták hozzá a vezeték kijavitásához.

A bécsi expresszhajó balesete

Amikor tegnap este ciklonszerű vihar vonult el Noviszád fölött, a bécsi expresszhajó éppen Noviszád felé közeledett. Amikor a hajó elhagyta a kamenicai partokat, olyan borzalmas vihar keletkezett, ko

az expresszhajót szinte megforgatta a Dunán.

A hajó háromszor egymásután megfordult a víz közepén, miközben a hajó gépházában defektus keletkezett, amelyet csak félórás munka után sikerült elhárítani.

A hajó utasai között valóságos pánik keletkezett s csak a kapitány megnyugtató kijelentései után állott helyre a rend.

Tégladarabok és cseréphulladékok a noviszádi pénzügyigazgatóság előtt

Amikor a tegnapi vihar kitört, a pénzügyigazgatóság Wilson téri épületéről hatalmas tégladarabok és cserepek hullottak a járdára. Csak a véletlennek tulajdonítható, hogy az épületről lehulló hatalmas cserepek nem okoztak nagyobb szerencsétlenséget. A postaigazgatóság előtti tér percek alatt kiürült és a járókelők a kapualjakban kerestek menedéket.

A Magyar uccában a vihar nyolc hatalmas fát döntött ki, a „Drina” vendéglő előtti téren pedig egy fa ráesett egy másik fára, miáltal a „Drina” düledező épülete — a noviszádiak legnagyobb sajnálatára — megmelegült a biztos pusztulástól.

Szezonmegnyitó az APOLLO-ban. - E hó 31-én és szeptember 1-2-án:

A meztelen asszony

A „Nordisk” remekműve 7 felvonásban.

Főszereplők: Lil Dagover—Gösta Eckmann.

Előadások: 5, 1/2, 1/2

HIREK

1928. Augusztus 31. Péntek

Római katolikus: *Rajmund*. Protestáns: *Erika*. Görög keleti: (Augusztus 18.) *Laurusz*. A Nap kel 5 óra 20 perckor, nyugszik 6 óra 24 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész országban csendes, derült idő volt, eső nélkül.

Időjárás: Mérsékelt délnyugati szél mellett, részben borús idő várható, esetleg esővel.

Magyar Szülők! Szeptember 1-én kezdődik a beiratás az elemi és polgári iskolákban. Minden magyar szülő a saját anyanyelve szerint írassa be gyermekét. A közoktatásügyi miniszter legutóbbi rendelete értelmében megszűnt a névvegyelemzés; az iskolaigazgatók tehát a szülők kívánása szerint kötelesek a gyermekeket beírni! Ne feledkezzenek meg a polgári iskoláról sem s minden magyar szülő becsületbei kötelességének tartsa gyermekét a polgári iskolába beírni, ahol nem fizetnek tandíjat s ahol a tanulók ingyen kapják a tankönyveket. Ha nem támogatják a magyar polgárit, a minisztérium kiméltetlenül bezárja az egyetlen magyar középiskolát Noviszádon.

— **Beiratások a magyar tannyelvű elemi iskolákba.** A magyar anyanyelvű, róm. kath. és református vallású gyermekek részére a beiratások az elemi iskolába szeptember hó 1. 3. és 4-én délelőtt 8—11 óráig lesznek a beltéri fiúiskolában, a zárdában, és a református iskolában. A tanköteles gyermekeket ezen idő alatt okvetlenül be kell iratni, mert különben a szülők büntetés alá esnek.

— **Beiratás a Futaki-uccai áll. elemi iskolába** (volt zsidó iskola) A beiratások f. évi szeptember hó 2. 3. és 4-én lesznek naponta délelőtt 8—12-ig. Tánévmegnyitás szeptember 5-én.

— **A Noviszádi Katolikus Olvasó és Gazdakör** szeptember 2-án vasárnap este fél 9 órakor a Gazdakör nyári színpadján közkívánatra másodszor színrehozza a „Gyimesi vadvirág” című 3 felvonásos népszínművet. Helyárak: I. hely 20 dinár, II. hely 15 dinár, III. hely 10 dinár. Előadás után tánc. Jegyek elővételben a Gazdakör szolgájanál kaphatók Epres-ucca 18. alatt. Rossz idő esetén az előadást a következő vasárnap tartják meg.

— **A Magyar Párt szombat este 8 órakor pártvacsorát rendez a Lövöldében. Egy teríték borral együtt, 15 dinár. Jelentkezni lehet a Délbácska kiadóhivatalában.**

— **Új kéttornyú katolikus templom épül Apatinban.** Apatinból jelentik: Miután a még hiányzó összegek az új kéttornyú templom építésére befolytak, nemsokára megkezdik a templom építését. Az új templom az alsó temetőnél fog épülni. A tervrajzot budapesti építész-mérnökök készítették s az építési munkálatokat Kramer Ferenc apatini okl. építész fogja végezni. A szép terv megvalósítása az Amerikába vándorolt apatiniaknak köszönhető, akik jelentékeny összegekkel járultak hozzá az építési alaphoz.

— **Szerb szintársulat Petrovoszelón.** Kedden este a petrovoszelói kávéház parkirozott udvarán a noviszádi szerb nemzeti színház tagjai kabaré-előadást rendeztek a következő műsorral: 1) Egy csesze tea. 2) Maxim házassága. 3) Asszonyfurfang. 4) Ádám és Éva. 5) Két tolvaj. 6) Ha az asszonyok sirnak. — A derék művészek élvezetes estét szereztek a nagyszámu közönségnek.

A Mileticseva ucca sarkán egy vadul száguldó katonai autó elütötte Vulkané Varadjanin Vidát, a noviszádi Vöröskereszt elnöknőjét

A katonai autó eddig ismeretlen okból felszaladt a járdára és súlyos sérüléseket ejtett az uriasszonyon

Szerdán délelőtt 10 órakor, a Mileticseva és a Kralja Petra ucca keresztezésénél súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt. A Mileticseva ucca sarkán a Nenádovics gyógyszer-tár közvetlen közelében, a járda szélén állott Vulkané VaradjaninVida aki egy tejes-asszonnyal beszélgetett. A Kralja Petra uccából egy katonai teherauto fordult be a sarkon és óriási sebességgel haladt a Mileticseva ucca felé.

Eddig ismeretlen okból a katonai autó felszaladt a járdára.

A következő pillanatban elütötte a járda szélén álló Vulkanét, aki

összeesett és eszméletlenül terül el a földön.

Mint hogy a katonai autó nem tudott továbbhaladni, mert közvetlenül előtte fuvaroskocsi állott, az autóban levő katonák leugráltak a kocsirol és segítséget igyekeztek nyújtani az ájultan fekvő uriasszonynak. Időközben kiszaladt a gyógyszer-tárból Nenádovics Vladisláv gyógyszerész, aki a járókelők segítsé-

gével bevitte az uriasszonyt a gyógyszer-tárba, ahol eszméletre térítette és első segélyben részesítette.

A felületes vizsgálat is megállapította, hogy az uriasszony

arcán, kezén és lábain súlyos sérüléseket szenvedett.

Nenádovics Vladisláv telefonfelhívására néhány percen belül a szerencsétlenség színhelyére érkezett dr. Velicskovics Miladin kórházi főorvos, aki bekötötte az erősen vérző uriasszony sebeit és tetanusz injekciót alkalmazott.

A helyszínen megjelent rendőri bizottság jegyzőkönyvet vett fel az esetről és feljelentést tett a katonai parancsnokságnál az autó vezetője ellen, akiről megállapítást nyert, hogy ezuttal vezetett első ízben automobilt. A sebesült uriasszonyt a déli órákban autón kame-nicai villájába szállították.

A tegnapi nap folyamán nyert értesüléseink szerint Vulkané állapotában csütörtökön némi javulás következett be.

— **Kassowitz Ila** a bécsi zeneakadémián művészi oklevelet nyert s működését a zeneoktatás terén az iskolaév megnyitával Novi Sadon Željeznicka ul. 60. sz. alatt megkezdte.

— **A fellebbviteli bíróság is megerősítette a rigyicai postamesternő büntetését.** A szombori törvényszék 1928. február 1-én két évi fegyházra ítélte Hadnagyev Olga rigyicai postamesternőt, aki az 1926. év folyamán ötrendbeli hivatalos sikkasztást követett el. A noviszádi fellebbviteli bíróság tegnap foglalkozott a postamesternő bűnügyével s ez elsőfokú ítéletet megerősítette. A főügyész megnyugodott az ítéletben, a védőügyvéd azonban fellebbezett ellene.

— **Halálozás.** Haller Géza, a Takarékpénztár volt főkönyvelője tegnap déli fél tizenkét órakor, gégetuberkulózisban elhunyt. Temetése ma délután öt órakor lesz a Vojvoda Suplyika uccai gyászházából.

— **A Vojvodjanska ucca is az Iskola ucca sorsára jutott.** Eddig csak az Iskola ucca volt az, amely szemét, piszokhulladékok és büz tekintetében bátran felvehette a versenyt a szingapuri nyám-nyám kolóniával vagy az alexandriai ghetóval, most azonban a Vojvodjanska ucca villalakói is panaszkodnak, hogy a csatornákból kihalászott kloakamaradványok napokig fekszenek az utcán, anélkül hogy valakinek is eszébe jutna, a fürmedvényeket eltakarítani. Nappal és éjjelenként borzalmas büz árasztja el az elegáns villakolóniát, melynek lakói csak akkor térhetnek nyugvóra, ha előzőleg formalinvattával dugaszolták be az orrukat. Vajon ez esetben kinek a kompetenciája alá tartozik a csatornatartalom eltakarítása? Kötelességszerűen felkérjük a köztisztasági vállalkozót, szíveskedjék ez esetben is nyilatkozni s megállapítani, ki legyen az, aki a Vojvodjanska ucca szeméjtét elhordatni kompetens.

— **Dr. Bauer József** noviszádi orvos szabadságáról visszaérkezett.

— **Késnek a vonatok.** Az államvasutak csaknem összes vonalain már napok óta óriási késésekkel közlekednek a vonatok. A legnagyobb a késés rendszerint a Belgrad-Zagrebi vonalon, ahol ezidőszóig a második sínpart építik, továbbá a Beograd-Szubotica vonalon, ahol napirenden vannak a késések. A Szimplon-express tegnap 60 percet késett, a beograd-zagrebi személyvonat pedig 4 óra késéssel futott be a zagrebi pályaudvara. Az államvasutak igazgatósága a nagy késéseket egyrészt a zagrebi vonal vágányépítési munkálataival, másrészt pedig az exportidény következtében fellépett nagyobb teherforgalommal magyarázza.

Iskolatáskák nagy választékban, jó minőségű és olcsó áron nagyban és kicsinyben **Dietrich F.**-nél Novisad, Kralja Petra ul. 30. — Fiók: Novi Vrbas.

— **Vizsgák az adai földműves iskolában.** Aug. 27-én végződtek be az egy hét óta tartó szokásos vizsgák az adai földműves iskolában. A két évfolyamnak 52 hallgatója volt, akik mind sikerrel levizsgáztak. Az általános eremény kielégítő.

— **Lóverseny Sztari Becsejen.** A Vajdasági Urlovasok Egyesülete szeptember 2-án Sztari Becsejen lóversenyt rendez a következő futamokkal: 1) Kerületi gazda verseny. 2) Félvérűek nyílt versenye. 3) Általános verseny. 4) Sztari Becsej versenye. 5) Kétfogatu ügató verseny. Az összes versenyek díjai 19.250 dinárt tesznek ki.

— **Autó és bicikli karambolja Padén.** Milosev Dragomir, Dr. Hollo Oszkár adai ügyvéd irodavezetője, hivatalos ügyben, biciklin átment Padéra. A szerb templom sarkán észrevétlenül szembekerült vele egy autó, mely oly hirtelenül jött, hogy nem lehetett az összeütközést elkerülni. Az összeütközés következtében a bicikli összetört s Milosev súlyos sérüléseket szenvedett lábán és karján. Otthon ápolják.

A „FEHÉR ÖKÖR”

vendéglőben

abonnensek elfogadtnak házonkívül is a legjutányosabb árban.

— **A petrovaradini szobacéllövészegyesület küldöttsége az udvarnagyi hivatalban.** A petrovaradini szobacéllövészegyesület vasárnap tartja meg zászlószentelését, amelyre meghívták Öfelségét is. A szobacéllövész egyesület küldöttsége Beogradban a főudvarnagyi hivatalban átadta a díszes meghívást Öfelsége részére egyúttal egy ezüstből készült aranyozott zászlószeget is átadtak a király monogramjával, hogy a király képviselője beüsse a zászlórudba a vasárnapi zászlószentelésen.

— **Megkezdte működését a jövedelemadó összeíró bizottság.** Tegnap kezdte meg működését az új jövedelemadó összeíró bizottság, amely azoknak a jövedelemadóját írja össze, akik eddig még nem fizettek adót, vagy akiknek csökkent a jövedelmük és új adó megállapítását kérték, végül azokat, akiket a pénzügyigazgatóság terjesztett elő új megadóztatás céljából. A bizottság elnöke Szavics Sztóján pénzügyi inspektor, annak helyettese Kiss Gyula, a városi adóügyi osztály főnöke, tagjai Lázics Sztanko nagykereskedő és Profuma Béla nyug. polgármester, helyetteseik pedig Kozarev Zsivko, Milutinovics Lázár és Lütze Agost.

— **A belügyminiszter elutasította az Apollo mozi fellebbezését a mozi jegyadó ügyében.** A noviszádi Apollo mozi igazgatósága fellebbezte a városi tanács azon határozatát, amellyel utasította, hogy továbbra is fizesse az operett és opera fenntartására kivetett jegyadót. A belügyminiszterium most értesítette a városi tanácsot, hogy visszautasította az Apollo mozi fellebbezését, mert az nem a belügy, hanem a pénzügyminisztériumhoz tartozik.

Szombaton, szept. 1-én

Malacpecsenye és halvacSORA

a Kott Viktor vendéglőjében, Sibinjanin Janka ul. 21. Elsőrendű tamburazene.

— **A városi tanács 250.000 dinárt utalt ki az ármentesítő társulatnak.** A noviszádi törvényhatósági bizottság tudvalevőleg 250.000 dinárt szavazott meg előlegképpen az ármentesítő társulat előmunkálatai kiadásainak fedezésére. A városi tanács most utalta ki a 250.000 dinárt az ármentesítő társulat céljaira.

— **Öngyilkosság Apatinban.** Apatinból jelentik: Panics Marko bacsmonostori lakos tegnap este felesége halála miatti bánatában felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

— **A Futaki uccai Bader-ház a közigazgatási bizottság előtt.** A Futaki és Pósta ucca sarkán levő öreg házat átépítette Bader Miksa kereskedő. Az átépítésre megadta az építkezési engedélyt a mérnöki hivatal. Az átépítés azonban olyan formában történt, hogy ez inkább új építkezésnek felel meg, amiért feljelentést adtak be a városi tanácshoz, mert erre nem adta ki a lakhatási engedélyt és így bár készen volt a ház, senki sem költözkezhett be. A közigazgatási bizottság tegnap úgy döntött, hogy kiadják Bader Miksának az ideiglenes lakhatási engedélyt addig, amíg az országos mérnök és építési egyesület nem dönt arról, hogy csak a régi házat építette-e át, vagy pedig új épületet emeltek. Ha a mérnökegyesület úgy találja, hogy nem átépítés történt, hanem új épületet emeltek, akkor a házra még egy emeletet kell építeni, mert a Futaki ucca felső részén csak emeletes házakat lehet építeni.

— **Egy beográdi szélhámos kalandjai Noviszádon.** Fidjingo Vladimir autotaxis sofőr bejelentette a rendőrségen, hogy egy ismeretlen fiatalember a napokban Noviszádon járt és a sofőrnek, mint a beográdi rendőrség egyik detektívje mutatkozott be, majd az autotaxin Beográdba vitette magát, ahol két napot töltött. Miután az ismeretlen fiatal ember auton visszaérkezett Noviszádra, a Szloboda szálló előtt szállt ki a kocsiból és ekkor kiderült, hogy egyetlen para sincs a zsebében. A rendőrség letartóztatta. Szimendics Nenád névre szóló igazolványt találtak nála, amelyről azonban a rendőrség azt hiszi hogy hamisítvány. A rendőrség nyomozást indított az ismeretlen szélhámos személyazonosságának megállapítására.

— **Félmázsás harcsát fogott egy csurogi halász.** Csurogról jelentik: Holics András halász az elmúlt napokban ötvenöt kilós harcsát fogott a Tiszában. A ritka halászsákmányt a piacra vitte, ahol 15 dináros áron rövidesen szétkapkodta a közönség.

— **Műkedvelő előadás Csurogon.** Csurogról jelentik: Vasárnap, augusztus 25-án rendezte színelőadással egybekötött bucsubálgát a csurogi Népkör. A Tartalékos férj című hánomfelvonásos bohózatot adták elő kitűnő sikerrel. Szerepeikben rátermettségükkel különösen kitűntek Braun Sándor, Braun Katica, Szloboda Sándor, Dobos Ilonke, Magyar Árpád. A multság erkölcsileg és anyagilag kitűnően sikerült. A meglehetősen nagy összeget kitevő tiszta bevételből tekepályát épít az egyesület. A kitűnően sikerült előadást Dobos János rendezte.

SPORT

Achilles hírek. Vasárnap, szeptember 2.-ára kiírt veliki-beckereki országos verseny tehnikai okok miatt elmarad. Helyette az „Achilles” tura versenyt rendez, Noviszád-Petrovaradin-Kamenica-Venac-Ireg-Ruma és vissza. Start és cél az egyleti helyiség, indulás reggel 6 órakor, Laza Koszticsa-Zseleznicza uccán keresztül. A kerékpárosok vezetője Varga János ifjúsági kapitány, ellenőrök, Polyakovich István és Galvanics Sándor. A versenyzők tartoznak mindenben a vezető és az ellenőrök utasításait követni, gyógyszerért az ellenőrök fogják vinni, kik motorral kísérik a versenyzőket. Figyelmeztetünk minden versenyzőt, hogy feket okvetlen szereljen fel, mert anélkül semmi szín alatt sem indulhat, továbbá tejet lehetőség szerint vigyenek magukkal, Rumán az ottani társaság látja el a versenyzőket tejjel. A vezetőség.

Csurogi Hajduk-Adai Sport Club 7:1 (5:0). Vasárnap. Moli Sport Klub - Csurogi Hajduk 5:4 (1:3). Kedd.

A V. S. C. Oszijeken. A Verbászi S. C., mely a bajnokságra átszervezte csapatát vasárnap Oszijeken játszik az ottani Hajdukkal. A nyár folyamán a Hajduk Verbászon 3:2-re győzött a V. S. C. fölött.

Dulcis—Becsei Soko. Vasárnap a sztari-becsei Soko az új elsőosztályú csapat Verbászon mutatkozik be, ahol a Dulcis ellenfele lesz. A Dulcis komplett felállításban veszi fel a küzdelmet, úgy hogy a Sokonak kevés a győzelemre esélye.

Rádió műsor

Péntek, augusztus 31.

Zagreb. 13.15: Gramofonzene. 20.35: Kamarazene. 22: Zenekari hangverseny.

Budapest. 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: Kamarazene. 13: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 17: Kálmán bácsi mesél a gyermekeknek. 17.45: Gödöllői Vidék Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 19: Mező Ferenc dr. a szellemi olimpiász győztesének előadása. 20: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult szimfónikus zenekar hangversenye a Budapest Székesfővárosi Allat és Növénykertből. 21.25: Pontos időjelzés, hírek és ügétversenyeredmények. 23: Kőszegi Teréz a Városi Színház operaénekesnőjének hangversenye. Zongorán kíséri Polgár Tibor. Amerikai mű- és népdalok.

Bécs. 11: Déllelőtti zene. 16.15: Délutáni hangverseny. Modern Bécsi operettrészletek. 19.15: Kamarazene.

Berlin. 16.30: Az operettek költségproblémája. 17: Fuvószenekari hangverseny.

Brünn. 12.15: Gramofonzene. 15: Szórakoztató zene. 17: Zongora-trió. 19.10: A. Thomas „Mignon” című operájának ismertetése, utána 19.30-kor: az opera közvetítése. 22.15: Zenekari hangverseny.

Barcelona. 13.30: Rádió-trió. 17.30: Rádió-sextett. 21.05: A házizenekar hangversenye.

Prága. 11: Gramofonzene. 12.05: Déli hangverseny. 17: Szórakoztató zene. 21.10: Rádió-trió. 21.30: egy vigjáték közvetítése.

Nagy tűzvész pusztított tegnap a petrovaradini majorban

Tegnap este 6 órakor, amikor hatalmas zivatar vonult el Noviszád fölött, a villám becsapott Horváth István pétervárad lakos Beriszlaviceva uccai házába. A villámcsapás következtében a ház nádfedele kigyulladt s a tűz csakhamar áterjedt a szomszédos házakra is.

Este hét órakor már három lakóház állott lángokban.

A tűz színhelyére azonnal kivonult a petrovaradini önkéntes tűzoltóság, valamint a petrovaradini helyőrség egyik tűzérősztaga, mely megfeszített munka után éjjel 11 órakor lokalizálta a tüzet.

A kár 100.000 dinár, mely biztosítás révén megtérül.

A gyermekek és a vitamin

Funck 1911-ben fölfedezte, hogy a rizs héjában van valami anyag, melynek hiánya a beri-beri betegséget okozza, s ezt az ismeretlen, csak hatásában megnyilvánuló materiát vitaminnak nevezte el. Bebizonyította, hogy azok, akik kizárólag hántolt rizzsel táplálkoznak, szükségszerűen megbetegednek a vitamin hiánya miatt.

Ebből a megfigyelésből kiindulva, tovább folytatta vizsgálatait s ő és mások is rájöttek arra, hogy többféle vitamin létezik, mely mind szükséges az egészség fönntartásához.

Most egy francia orvosi folyóirat, mely főképp a gyermek egészségüggyel foglalkozik, igyekszik megállapítani azt az étrendet, mely a gyermeki szervezet épségben tartásához kívánatos, főképp a vitaminokat véve figyelembe.

A cikk hangsúlyozza, hogy a forralatlan, de pasteurizált tej a gyermekeknek sokkal egészségesebb, mint a forralt tej, melyben a vitaminok megsemmisülnek. Hasonlóan vagyunk a zöldségekkel, a főzelékekkel is, melyeknek vitamintartalma már hatvan foknál eltűnik, ennélfogva a zöldségek, főzelékek elkészítésénél ügyelni kell arra, hogy ne melegítsük túl.

A csecsemők táplálkozását illetőleg ezeket a tanácsokat kapjuk:

1. Altalában csak rövid ideig melegítsük az ételeket.

2. Egyáltalán ne adjunk konzerveket, befőttek helyett nyers gyümölcsöket. Narancsot még szopósok is kaphatnak.

3. Ha hust adunk a gyermeknek, inkább sülttel, pecsenyével kínáljuk őket, mint főtt hússal. A könnyedén pirított máj egészséges és javallt, hasonlóan a kevésbé megfőzött burgonya, a nyers káposzta, a nyers paradicsom. Igen ajánlatos a nyers alma is.

Tőzsde

1928 augusztus 30

Beograd

London 275.81, Páris —, New-York 56.82, Zürich 1094.10, Milano 297.80, Prága 168.27, Berlin 13.550, Bécs 80.0072, Brüsszel —, Budapest 9.9099, Szófia —, Bukarest —, Amszterdam 22.78. 7 százalékos kölcsönajánlat 88—88.50, 4 százalékos agrárkölcsön kínálat —, Ratna Steta —, Narodna Banka —, Izvozna Banka —, Opsta Kreditna Banka —.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bacsikai új 79—80 kg-os, d. k. kötés 237.5—240, f.-bacsikai új, d. k. kötés 240—242.5, bacsikai új, Tisza 79—80 kg. d. kassza kötés 240—242.5, bánati új 79—80 kg-os d. k. kötés 232.5—235, szerémi új, 79—80 kg. d. k. kötés 232.5—235. Arpa, bacsikai új, 64 kg. d. k. kötés 255—260, bacsikai

uj, tavaszi, 68—69 kg. d. k. 295—305, szerémi uj, 64 kg-os, d. k. kötés 255—260, bánáti uj, 64 kg-os, duplikát k. kötés 255—260 Zab, bácskai uj VIII. d. k. kötés 217·50—220 szerémi uj, VIII. d. k. kötés 217·5—222·5 szlavóniai uj, VIII. d. k. kötés 217·50—220 Tengeri, bácskai d. k. kötés 300—302·5 bánáti, duplikát kassza kötés 297·50—300 szerémi, duplikát kassza kötés 300—302·5 Buzaliszt, bácskai 0 gg és g uj, d. k. 370—375 bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 350—355 bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 330—335 bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. 280—290 bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 245—255 bácskai, 8. sz. takarmányl. d. k. kötés 200—210 Buzakorpa bácskai, jutazsák d. k. 185—190 szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 185—190 bánáti, jutazsákban, d. k. kötés 180—185 Széna, bácskai, franco állomás d. k. 110—115 franco boszniai állomás, d. k. kötés 90—92·5 Irányzat: csendes.

Forgalom: 13 vagon buza, 16 vagon tengeri, 31 vagon zab, 5 vagon liszt, 2 vagon korpa, 2 vagon széna.

— A starakanizsai Iskolanövérek zárdája elemi és polgári (szerb és magyar tannyelvű) iskolába járó bennlakó leányövéndékeket vesz föl 600 dinár havi tartásdíjjal. Érdeklődők prospektusért forduljanak az intézet főnöknőjéhez.

A Duna vizállása

Augusztus 20-án reggel	—	144
Augusztus 21-én	"	142
Augusztus 22-én	"	142
Augusztus 23-án	"	148
Augusztus 24-én	"	158
Augusztus 25-én	"	168
Augusztus 26-án	"	166
Augusztus 27-én	"	166
Augusztus 28-án	"	163
Augusztus 29-én	"	162
Augusztus 30-án	"	166

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Kereslet

VARRODÁMBA tanuló-leányt felveszek. Fábán Kató Novisad, Primorska (Vásár) u. 19. 2836—2

HÁROMKEREKŰ használt, jókarban levő tricikli megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—2

KERESÜNK 4—5 szobás lakást, lehet udvari lakás, esetleg egy hosszú átala-kítható raktárhelyiség is. Ajánlatok Veres Árpád, Sijukina u. 7. küldendők. 2839—3

A Radnicski S. K. pályázatot ír ki az új pályáján betöltendő PÁLYAGONDNOKI állásra. Közlebbi megtudható a Munkáskamarában 2851—2

OKLEVELES TANÍTÓNŐ felügyelettel teljes el-látást olcsón ad, közép-iskolai tanulóknak. Bő-vebbet Fehér, Novisad, Sibinjanin Janka 26. 2838—1

A Radnicski S. K. fel-hívja a reflektánsokat, akik az új sportpályán a BÜFÉT bérbevennék, jelentkezze-nek szeptember 3-ig a Munkáskamarában. 2852—2

Használt, jókarban levő amerikai IRÓASZTAL megvételre kerestetik. Schmolka hirdetőiroda No-visad. 2850—1

Fiatal KERESKEDŐ SE-GÉD (kezdő) lehetőleg a rőfös szakmából, azonnali belépésre kerestetik. Cim Schmolka hirdetőben. 2849—1

Eladó

PLATOKOCRI egy és két lóra, egészen új, olcsón eladó. Megtekinthető Petrovaradin, Jurišičeva 96. Nics szodagyára. 2845—2

Allást keres

Speciális GYERMEK-RUHA és felsőruhavarrónó legolcsóbban vállal munkát, esetleg házakhoz is ajánkozik. Cim Nemačka (Bem) u. 31. 2815—2

GAZDASSZONYI állást szállodába vagy birtokra keresek, nagy főzési gyakorlattal rendelkezem. Cim a kiadóban. 2830—2

MAGYAR-SZERB nyelv-ismerettel küldönc vagy pénzbeszedői állást keres azonnali belépésre garan-ciaképes egyen. Cim Batorijeva ucca 11. 2840—2

Ujtsa meg előfizetését!

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 24—88.

Nyilt-tér*)

özv. **Haller Gézá** szül. rákóci **Parcsel-tich Mariska** és leánya **Neurohr Elemérné** szül. **Haller Mariska** a maguk, valamint az egész rokonság nevében mélyeséges fájdalommal tudatják, hogy a hön szeretett férj, a legjobb gyer-mek, apa, nagyapa, testvér és rokon

HALLER GÉZA

volt banktisztviselő életének 48-ik, boldog házasa-gának 21-ik évében hosszú, kínos szenvedés után f. hó 30-án d. e. 11-kor csendesen elhunyt. A megboldogult földi maradványa f. hó 31-én d. u. 5 órakor fog a gyászszobából (Vojv. Suplička u. 5.) a református szertartás szerint örök nyu-galomra tetetni.

Áldott emléke örökké élni fog közöttünk!

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőssé get a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK

Villamosmotorok

állandóan raktáron, gyári lerakat

Pöge Vill. R. T. Chemnitz vezérképvisellete

Holitzky Károly, Novisad

Kralja Alexandra 9. Mindennemű javítások és tekereslések végeztetnek.

2 vagy 3 szobás

lakás szeptember 15-re kerestetik. Jelent-kezni lehet Željeznička 64. alatt minden délelőtt. Közvetítők is jelentkezhetnek.

A Novisadi Kat. Olvasó és Gazdakör

szeptember 2-án, vasárnap este 1/9-kor közkvá-natra másodszer hozza színre a Gazdakör Epre-s-ucca 18. alatt levő nyári színpadján

A gyimesi vadvirág

Géczi István 3 felvonásos népsziművét

SZEMÉLYEK:

Balánka János	—	Schwanderlik Antal
Örse, a felesége	—	Gyarmathy Irma
Imre, fiuk	—	Kollár Sándor
Mária, leányuk	—	Tobolka Annuska
özv. Fábán Julis	—	Noszek Bözsi
Gyurka, fia	—	Leichtner Miklós
Rab Prezmer	—	Gausz József
Magdolna, leánya	—	Mazány Juliska
Plébános	—	Aranyszi Antal
Csura, harangozó	—	Milicz János
Csuráné	—	Gyarmathy Vali
Marci, fiuk	—	Pícz Nándor
Bigyo kisbíró	—	Geller János
Bigyóné	—	Kovács Annus
Csőrgő István	—	Mayer János
1. } öreg gazda	—	Pollermann Béla
2. } —	—	Róka Péter
3. } —	—	Csorba Péter
1. } vőfény	—	Mayer János
2. } —	—	Móric István
Vőlegény násznagya	—	Mayer István
Menyasszony	—	Geller János
1. } nyoszolyólány	—	Göz Rózsika
2. } —	—	Göz Margitka
Csicsa	—	Karakas Jani
Ferke	—	Duci bácsi
Vaksi	—	Dominik Mátyás

Nép, bucsukok és cigányok.

Történi: Gyimes-Felső-Lokon. Idő: Jelen.

Rendező: Gyarmathy Gyula. Sugó: Szigethy Béla

HELYÁRAK: I. hely 20.—, II. hely 15.—

III. hely 10.— dinár.

Az előadás után tánc.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SANDOR

HA

NEVETNI, MULATNI és SZÓRAKOZNI

AKAR,

RENDELJE MEG

KOTTAS ALADÁR

(K. A.)

SZEPTEMBER HAVÁBAN

MEGJELENŐ

VÁLOGATOTT

HUMOROS

IRÁSAIT

A KÖNYV 160 OLDALON

JELNIK MEG

KACAGTATÓ TARTALOMMAL, MŰVÉSZIES ILLUSZTRÁCIÓKKAL

Ára füzve 30 kötve 50 dinár

Előfizetések a szerző címére Novi-sad, Iskola ucca 8. szám alá, vagy a „Délbácska” kiadóhiva-talához intézendők.

Aki 10 előfizetőt gyűjt,

ingyen kap

1 kötött és számozott példányt

NAGYFEJEŐ

kézimunka

üzlete

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehér-nemű és a legdivatosabb ruháminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépszur túllhímzés, endlízés, díszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportasztalok készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi kiöplő csipkében** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Jóminőségű fehér

HEGYI BOR

nagyban eladó. Lövész ucca 36. szám.

BREZOVAC IMRE

műszaki vállalat Novisad

Műhely: Kamenička ulica 37.

Központi fűtés és szellőztetés, fürdőszoba, vízve-zeték, csatornázás, légszusz- és acetilén-világítás berendezési vállalat. Első jugoszláviai autóhűtő készítő és javító. — Precíz lemezmezmunkáló és bádagos műhely. — Tervvel és költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Javítások olcsón és pontosan eszközöltenek.

Stara Kanjiža

rendezett tanácsu városban évek óta fennálló **üzletnek használt ház** berendezés nélkül előnyös feltételek mellett **eladó** s azonnal át-vehető. Érdeklődni lehet az Okanizsai Önszegélyző Szövetkezetnél.

Küldje be előfizetését!